ANKURAN : ASHTAM BHAG - An integrated text-cum-workbook for Class VIII, in Assamese, developed and reviewed by SCERT, Assam, through workshops and approved by the Government of Assam and published by The Assam State Textbook Production and Publication corporation Ltd.

Free Textbook.

ALL RIGHTS RESERVED: No reproduction in any form of this book, in whole or in part (except for brief quotation in critical articles or reviews), may be made without written authorization from the SCERT, Assam.

গ্ৰন্থস্বত্ব : ৰাজ্যিক শিক্ষা-গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম

প্ৰথম প্ৰকাশ : ২০১২ ইং চন
দ্বিতীয় প্ৰকাশ : ২০১৩ ইং চন
তৃতীয় প্ৰকাশ : ২০১৪ ইং চন
চতুৰ্থ প্ৰকাশ : ২০১৫ ইং চন
পঞ্চম প্ৰকাশ : ২০১৬ ইং চন
ষষ্ঠ প্ৰকাশ : ২০১৭ ইং চন
সপ্তম প্ৰকাশ : ২০১৮ ইং চন
অষ্টম প্ৰকাশ : ২০১৯ ইং চন

: 70 GSM কাগজত মুদ্ৰিত পাঠ্যপুথি

প্ৰকাশক : অসম চৰকাৰৰ দ্বাৰা বিনামূলীয়াকৈ বিতৰণৰ বাবে অসম ৰাজ্যিক পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন আৰু প্ৰকাশন নিগমৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত পাঠ্যপুথি ।

মুদ্ৰক : এ,বি, প্ৰিণ্ট মিডিয়া
হাতীশিলা, পানীখাইতি, গুৱাহাটী-২৬

সিদ্ধাৰ্থ ভট্টাচাৰ্য্য
Siddhartha Bhattacharya, M.A., LL.B.
Cabinet Minister
Department of Education,
Guwahati Development Department,
Department of Law and Justice
Government of Assam

Block-D, 4th Floor,
Assam Secretariat,
Dispur, Guwahati-781006,
Assam

শুভেচ্ছাবাণী..

শিক্ষা— মানৱ সভ্যতাৰ মেৰুদণ্ড; সমাজ এখনৰ অগ্ৰগতিৰ মূল চালিকা শক্তি। সেয়ে নতুন প্ৰজন্মক সঠিক শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰি তোলাটো অগ্ৰজ সকলৰ দায়িত্ব। চৰকাৰৰো এই ক্ষেত্ৰত বহু গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা আছে। শিক্ষানুষ্ঠানত শিক্ষা গ্ৰহণৰ প্ৰধান আহিলা হ'ল পাঠ্যপুথি। একোখন ভাল পাঠ্যপুথিয়ে ছাত্ৰ জীৱনৰ জ্ঞানৰ উকা দিশবোৰ পূৰণ কৰে। যি জ্ঞানে তেওঁলোকক ভৱিষ্যতে সুনাগৰিক ৰূপে গঢ়ি তোলাৰ পথ প্ৰশস্ত কৰে। আৰ্থিকভাৱে স্বচ্ছলৰ লগতে আৰ্থিকভাৱে অনগ্ৰসৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েও যাতে পাঠ্যপুথিৰ অভাৱত শিক্ষা গ্ৰহণত বাধা নাপায় তাৰ বাবে অসম চৰকাৰ দায়িত্বশীল।

এই সকলো দিশ চালি-জাৰি চাই আমাৰ চৰকাৰে বিগত বৰ্ষসমূহত চৰকাৰী, প্ৰাদেশীকৃত আৰু চৰকাৰী সাহায্যপ্ৰাপ্ত বিদ্যালয়সমূহৰ 'ক' শ্ৰেণীৰ পৰা উচ্চ মাধ্যমিক পৰ্যায়ক অন্তৰ্ভুক্ত কৰি 'দশম' শ্ৰেণীলৈকে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বিনামূলীয়া পাঠ্যপুথি প্ৰদান কৰি আহিছে। আমাৰ চৰকাৰে উচ্চতৰ মাধ্যমিক একাদশ আৰু দ্বাদশ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুবিধাৰ্থে আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ উন্নতিকল্পে এই বিনামূলীয়া পাঠ্যপুথি যোগানৰ আঁচনিখন প্ৰসাৰৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। সেই উদ্দেশ্যে ২০১৮-১৯ শিক্ষাবৰ্ষৰপৰা একাদশ আৰু দ্বাদশ শ্ৰেণীৰ কলা, বিজ্ঞান, বাণিজ্য আৰু বৃত্তিগত শাখাৰ চৰকাৰী, প্ৰাদেশীকৃত আৰু চৰকাৰী সাহায্যপ্ৰাপ্ত বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ আমাৰ চৰকাৰে মূল পাঁচটা বিষয়ৰ পাঠ্যপুথি বিনামূলীয়াকৈ যোগান ধৰাৰ ব্যৱস্থা হাতত লৈছে। স্নাতক (কলা, বিজ্ঞান, বাণিজ্য) শ্ৰেণী পৰ্যন্ত চৰকাৰে বিনামূলীয়া পাঠ্যপুথি প্ৰদানৰো সিদ্ধান্ত লৈছে।

গুণগত শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ আৰু শিক্ষাৰ্থীৰ শৈক্ষিক উৎকৰ্ষ সাধনৰ বাবে বৰ্তমানৰ চৰকাৰে অহৰ্নিশে প্ৰচেষ্টা চলাই আহিছে। দৰিদ্ৰতা যাতে উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ পথত বাধাৰ প্ৰাচীৰ স্বৰূপ হ'ব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি ইতিমধ্যে বিনামূলীয়া পাঠ্যপুথি যোগানৰ উপৰি চৰকাৰে বছৰি কম উপাৰ্জনৰ আৰ্থিকভাৱে পিছপৰা পৰিয়ালৰ শিক্ষাৰ্থীলৈ হাইস্কুল শিক্ষান্ত আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাৰ মাচুল ৰেহাই দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। মাধ্যমিক স্তৰতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নামভৰ্তিৰ মাচুল ৰেহাই দিয়াৰ বাবে চৰকাৰে ব্যৱস্থা লৈছে। ইতিমধ্যে উচ্চতৰ মাধ্যমিক আৰু স্নাতক শ্ৰেণীত নামভৰ্তি কৰা দৰিদ্ৰ পৰিয়ালৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাচুল ৰেহাইৰ আঁচনি বৰ্তমানৰ চৰকাৰে ৰাজ্যখনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে ৰূপায়ণ কৰিছে। পৰৱৰ্তী সময়ত স্নাতকোত্তৰ শ্ৰেণীত নামভৰ্তি কৰিব বিচৰা দুখীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বাবে এই আঁচনি চৰকাৰে সম্প্ৰসাৰণ কৰাৰো পৰিকল্পনা কৰিছে। ইয়ে ভৱিষ্যতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাবে নিশ্চয়কৈ অনুপ্ৰাণিত কৰিব। শিক্ষাখণ্ডক ইতিবাচক দিশেৰে আগুৱাই নিবলৈ ৰাজ্যখনৰ প্ৰাথমিক স্তৰৰ শিক্ষাৰ প্ৰকৃত মূল্যায়ন কৰাৰ উদ্দেশ্যে তথা এক স্পষ্ট আৰু সঠিক দিশ নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈ ৰাজ্য চৰকাৰে ইতিমধ্যে গুণোৎসৱৰ দৰে কাৰ্যসূচীও গ্ৰহণ কৰিছে আৰু যথেষ্ট ফলপ্ৰসূও হৈছে।

শিক্ষাৰ অন্যান্য উপাদানসমূহতকৈ মূলতঃ শিক্ষাৰ্থী-কেন্দ্ৰিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত আমি বিশ্বাসী। সেয়ে আমাৰ এই সমূহ আঁচনিৰ সফল ৰূপায়ণৰ দ্বাৰা শিক্ষাৰ্থীসকলে নিৰলস সাধনাৰে জ্ঞান আহৰণৰ যজ্ঞত আত্মনিয়োগ কৰি ৰাষ্ট্ৰৰ সম্পদৰূপে নিজকে গঢ়ি তুলিব বুলি আমি আশা ৰাখিছোঁ। শিক্ষাৰ্থীসকলক বিনামূলীয়া পাঠ্যপুথি যোগানৰ এই মহান কাৰ্য সম্পাদনৰ বাবে মই অসম উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদ, অসম মাধ্যমিক শিক্ষা পৰিষদ, ৰাজ্যিক শিক্ষা-গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ তথা সংশ্লিষ্ট বিভাগসমূহ আৰু অসম ৰাজ্যিক পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন আৰু প্ৰকাশন নিগমৰ প্ৰতি শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছোঁ আৰু সৰ্বত্ৰ সফলতা কামনা কৰিছোঁ।

(সিদ্ধাৰ্থ ভট্টাচাৰ্য্য)

শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে মন কৰিবলগীয়া কথা

অষ্টম শ্ৰেণীৰ অৰ্থে প্ৰস্তুত 'অংকুৰণ' পাঠ্যপুথিখন শ্ৰেণীত বিনিময় কৰোঁতে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীমণ্ডলীয়ে বিশেষভাৱে দৃষ্টি ৰাখিবলগীয়া কথাকেইটা উল্লেখ কৰা হ'ল—

(১) প্ৰথমতে লক্ষ্য কৰিবলগীয়া কথা হ'ল, প্ৰতিটো পাঠৰ শেষত বিনিময় বা আদান-প্ৰদানৰ অৰ্থে ক্ৰিয়া-কলাপসমূহক চাৰিটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। সেইকেইটা হ'ল— (ক) পাঠভিত্তিক ক্ৰিয়া, (খ) ভাষা অধ্যয়ন (ব্যাৱহাৰিক ব্যাকৰণ), (গ) জ্ঞান সম্প্ৰসাৰণ আৰু (ঘ) প্ৰকল্প। পাঠসমূহ এনেদৰে প্ৰস্তুত কৰা হৈছে যাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজাববীয়াকৈ ক্ৰিয়া-কলাপ কৰি জ্ঞান আহৰণ কৰিব পাৰে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা তেওঁলোকৰ অৰ্হতা প্ৰাপ্তি হয়।

(২) উপৰিউক্ত চাৰিটা উপাদানৰ কথা শিক্ষকমণ্ডলীয়ে সততে মনত ৰাখি যথোপযুক্ত ক্ৰিয়া-কলাপত শিকাৰুসকলক জড়িত কৰোৱাৰ লগতে নিজেও প্ৰতিটো পাঠৰ আঁৰৰ ভাবাদৰ্শৰ লগত গভীৰভাৱে সংযুক্ত হোৱা কাম্য। এইখিনি নকৰিলে আমি ভাষা সম্পৰ্কীয় পাঠদানৰ লক্ষ্যৰ পৰা অনেক যোজন পথ আঁতৰত থাকিবলৈ বাধ্য হ'ম।

(৩) আন এক মনকৰিবলগীয়া কথা হ'ল, সপ্তম শ্ৰেণীলৈকে প্ৰস্তুত কৰা পাঠ্যপুথিকেইখনৰ ভাববস্তুৰ এক ধাৰাবাহিকতা ৰক্ষা কৰি এইখন সংকলন আৰু বিকশিত কৰাৰ বাবে ব্যাকৰণৰ যিবোৰ উপাদান পূৰ্বতে চমুৱাই প্ৰক্ষেপ কৰা হৈছিল তাকে প্ৰয়োজনবোধে সম্যকৰূপে আলোচনাৰ আওতালৈ অনা হৈছে। প্ৰতিটো পাঠত নিহিত থকা ব্যাকৰণৰ উপাদানবোৰৰ আলমত ক্ৰিয়া-কলাপসমূহৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। শিক্ষকমণ্ডলীয়ে অৱশ্যেই পাঠভিত্তিক ব্যাকৰণৰ আলোচনাতে ক্ষান্ত নাথাকি প্ৰয়োজনবোধে সেইবোৰ বিতংৰূপে বৰ্ণাব, যাতে ব্যাকৰণ শিকনো সহজ তথা আনন্দদায়ক হয়।

ব্যাকৰণৰ ধাৰণা দিওঁতে পাঠৰ লগত সংগতি ৰাখি ক্ৰিয়া-কলাপসমূহ কৰাব। লগতে সত্যনাথ বৰাৰ 'বহল ব্যাকৰণ', ড° গোলোক চন্দ্ৰ গোস্বামীৰ 'অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ', 'গোলোক ব্যাকৰণ' আদি ব্যাকৰণ পুথিৰ সহায় ল'ব।

(৪) পাঠ্যপুথিত পূৰ্বাভাস হিচাপে পাঠৰ আৰম্ভণিতে দিয়া কথাখিনিয়েই সকলো পাঠৰ বাবে যথেষ্ট নহ'ব পাৰে। প্ৰয়োজন সাপেক্ষে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনত অভিৰোচন সৃষ্টি কৰিবলৈ ক্ৰিয়া-কলাপৰ সহায় ল'ব।

(৫) আগতে শিকি অহা যুক্তাক্ষৰসমূহ অনুশীলন কৰাব।

(৬) কবিতাৰ ক্ষেত্ৰত শুদ্ধ উচ্চাৰণেৰে আবৃত্তি কৰাই শুনাব আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আবৃত্তি কৰিব পৰাটো নিশ্চিত কৰিব।

(৭) বিষয়বস্তু আয়ত্ত কৰাবলৈ নাটক, কথোপকথন আদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দ্বাৰা অনুশীলন কৰাব।

(৮) পাঠ্যপুথিত থকা প্ৰথিতযশা প্ৰবীণ সাহিত্যিকৰ কবিতা, প্ৰবন্ধ, গল্প আদি পঢ়াওঁতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সেই লেখকৰ ৰচনাশৈলীৰ লগত পৰিচয় কৰোৱাব আৰু সেই সময়ৰ ভাষাৰ লগতো পৰিচয় কৰাই দিব।

(৯) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক প্ৰত্নতাত্ত্বিক সম্পদৰ বিষয়ে কওঁতে ওচৰে-পাজৰে থকা তেনে প্ৰত্নতাত্ত্বিক সম্পদ উদ্ধাৰ হোৱা স্থান পৰিদৰ্শন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

(১০) পাঠ্যপুথিত সন্নিৱিষ্ট কৰা ক্ৰিয়া-কলাপসমূহ কৰাওঁতে প্ৰত্যেক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণ নিশ্চিত কৰিব। প্ৰয়োজন সাপেক্ষে তেনে ক্ৰিয়া-কলাপ অধিক যুগুত কৰি ল'ব।

(১১) বানানৰ বাবে 'চন্দ্ৰকান্ত অভিধান' আৰু 'অসমীয়া হেমকোষ' ব্যৱহাৰ কৰিব। পাঠপুথি প্ৰস্তুতিৰ ক্ষেত্ৰতো এই অভিধান দুখন ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

(১২) পাঠত দিয়া প্ৰকল্পসমূহ গুৰুত্বসহকাৰে কৰাব। তথ্যসংগ্ৰহ কৰি প্ৰতিবেদন লিখাৰ সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সহায় কৰিব।

(১৩) কোনো কোনো পাঠত গীতৰ কথাও উল্লেখ কৰা হৈছে। এই গীতসমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যাতে বিদ্যালয়তে শিকাৰ সুবিধা পায় তাৰ বাবে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে যথাসম্ভৱ ব্যৱস্থা কৰি দিব।

(১৪) অবিৰত আৰু সামগ্ৰিক মূল্যায়ন ব্যৱস্থাক আগত ৰাখি প্ৰতিটো পাঠৰ লগত থকা ক্ৰিয়া-কলাপবোৰ অৱশ্যে কৰণীয়; এইবোৰ অৰ্হতাৰ ভিত্তিত সহজৰ পৰা জটিললৈ সজোৱা হৈছে।

(১৫) শিকাৰুৰ অনুশীলন আৰু মূল্যায়নৰ অৰ্থে নিৱেদিত ক্ৰিয়া-কলাপ কৰাওঁতে স্ব-শিকন, যুৰীয়া শিকন আৰু দলীয় শিকনত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা কাম্য। ইয়ে শিকা আৰু পুনৰ শিকা সূত্ৰক বাস্তৱায়িত কৰিব। সেইবাবে পাঠদানৰ পূৰ্বে ইয়াৰ আঁচনিৰ আৱশ্যক। সেয়েহে পাঠৰ অৰ্হতাবোৰ বিতংৰূপে অধ্যয়ন কৰি তাৰ স'তে ৰজিতা খোৱাকৈ শিক্ষণ সঁজুলি প্ৰস্তুত কৰি লোৱাটো এক সুনিশ্চিত কৰ্তব্য।

(১৬) বিশেষভাৱে সক্ষম শিকাৰুসকলৰ প্ৰতি বিশেষভাৱে গুৰুত্ব দিয়া আৱশ্যক। শিকনত সকলোকে সমভাৱে অনুপ্ৰাণিত কৰাটো শিক্ষকমণ্ডলীৰ অপৰিহাৰ্য দায়িত্ব।

(১৭) প্ৰতিটো পাঠ পঢ়োৱাৰ পাছত শ্ৰুতলিপি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

(১৮) 'এন.চি.এফ.২০০৫'ৰ মতে শিকাৰুৰ সৃজনশীল প্ৰতিভা বিকাশত আৰু উদ্ভাৱনীমূলক চিন্তা-চেতনাক অধিক গুৰুত্ব দিয়া হৈছে; সেয়ে এই দিশত কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণৰ দায়িত্ব শিক্ষকমণ্ডলীৰ। শিকাৰুসকলে যাতে নিজাববীয়াকৈ মতামত আগবঢ়াব পাৰে আৰু পাঠদান প্ৰক্ৰিয়াত সক্ৰিয়ভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰিব পাৰে, সেই সম্পৰ্কে নজৰ দিব। উল্লেখযোগ্য যে প্ৰতিটো পাঠৰ বিপৰীতে অৰ্হতাবোৰ লিপিবদ্ধ হৈছে, লগতে মূল্যায়নৰ নথি আৰু তথ্য সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থাও ৰখা হৈছে। এতেকে তাৰ সামগ্ৰিক মূল্যায়ন আৰু সংৰক্ষণ একান্তই আৱশ্যকীয়। নিৰ্দিষ্ট পাঠৰ অৰ্হতাবোৰ সম্পূৰ্ণ বিকাশ নোহোৱালৈকে নিদানমূলক শিক্ষণৰ ব্যৱস্থা ল'ব। পাঠটোৰ শেষত পাঠভিত্তিক মূল্যায়ন কৰি শিক্ষকে তাৰিখসহ চহী কৰাত গুৰুত্ব দিব।

মুঠতে, শ্ৰেণীকক্ষত পাঠবোৰৰ সঠিক উদ্দেশ্য সাধনৰ বাবে সকলো কৰণীয় শিক্ষকমণ্ডলীয়ে সম্পন্ন কৰিব।

সূচীপত্ৰ

১।	নিয়ৰ	১ — ১০
২।	যুগমীয়া শৰাইঘাট	১১ — ২১
৩।	এন্ ফ্ৰাঙ্কৰ ডায়েৰি	২২ — ৩১
৪।	জাগা জননীৰ সন্তান	৩২ — ৩৮
৫।	ভক্ত প্ৰহ্লাদ	৩৯ — ৫১
৬।	প্ৰগতিৰ সোণালী বাট	৫২ — ৬১
৭।	বস্তু বিজ্ঞান অধ্যয়ন	৬২ — ৬৮
৮।	শ্ৰীশ্ৰীশংকৰদেৱ	৬৯ — ৭৮
৯।	ভয়	৭৯ — ৮৬
১০।	পৰীক্ষিতৰ ব্ৰহ্মশাপ	৮৭ — ৯৪
১১।	অতীতক নাযাবা পাহৰি	৯৫ — ১০৩
১২।	সুখ	১০৪ — ১১১
১৩।	হোমি জাহাংগীৰ ভাবা	১১২ — ১২০
১৪।	সংস্কৃতি আৰু আমাৰ জীৱন	১২১ — ১২৯
১৫।	শিশু-লীলা	১৩০ — ১৩৯
	শব্দ সম্ভাৰ	১৪০ — ১৫২